No. 188 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Vrijdag 9 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Augustus.

Nadat gisteren de kamer der pairs het budget voor de ontvangsten aangenomen had, is heden de zitting der beide wetgevende kamers voor 1839, door den minister, namens den koning gesloten geworden. In de kamer der afgevaardigden waren slechts omtrent 60 leden tegenwoordig.

— Men spreekt thans op nieuw van verdeeldheid onder de ministers, en van voorgenomen wijzigingen in het kabinet. Bij de kwestie der suiker, die een ware twistappel voor de ministers was, had zich thans een ander onderwerp van verdeeldheid gevoegd, het nieuw vlugschrift namelijk van den prins *Lodewijk Napoleon*, *Napoleontische denkbeelden* geheeten. Een deel der ministers wilde dit geschrift in beslag doen nemen, een ander, en bij dit gedeelte zou de koning zich voegen, was van meening, dat men door dien maatregel aan het geschrift meer belang zou geven, dan het inderdaad heeft. Wat de ministeriele combinatien aangaat, de kansen zouden thans weder meer voor het linker centrum zijn. Sedert twee maanden had men de heeren *de Broglie* en *Guizot* willen overhalen om deel van het ministerie uit te maken, maar de een had geweigerd, en de ander de onmogelijkheid ingezien om zich alleen in het kabinet te handhaven; van daar het ontwerp om den heer *Guizot* met den heer *Thiers* te bevredigen, om een ministerie te vormen uit het linker centrum, met de heeren *Guizot* en *Duchatel*, als vertegenwoordigers van het regter centrum. De heer *Thiers* is nu in de hoofdstad terug gekomen; de bladen kondigen echter aan, dat hij hier slechts kort zal blijven en zich naar het Noorder departement zal begeven, alwaar hij aan zijne geschiedenis van het keizerrijk zou voortwerken. Dit berigt houdt men echter als slechts met het oogmerk gegeven, om de aandacht van de onderhandelingen af te leiden, die over zijne intrede in het ministerie worden gevoerd, welke volgens sommigen zeer onverwacht en binnen kort kon plaats hebben. Naar het zeggen, zou men den heer *Thiers* ook den heer *Montalivet* tot ambtgenoot willen geven, doch de eerste weinig gezind zijn dezen staatsman met zich in het kabinet te zien.

— Het berigt door het dagblad van Smyrna gegeven, wegens de terugroeping van den turkschen gezant alhier *Ahmed-Fethi*-pacha, heeft zich bevestigd. Dezelve heeft aan het bureau van de buitenlandsche zaken kennis gegeven van zijn terugontbod, met vermelding dat de zaken van het gezantschap voortaan door een zaakgelastigden zouden waargenomen worden. Men ziet hier in deze terugontbieding, een blijk van den afkeer van *Chosrew*-pacha van Frankrijk en deszelfs gezindheid voor de russische belangen; uit het oog verliezende, dat de begunstiging die Frankrijk den onderkoning van Egypte betoont, daarvan ten minste als een niet mindere reden moet aangemerkt worden.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een lang betoog over de zaken van het Oosten van den heer *Saint-Marc Girardin*, uit Konstantinopel van den 17den Julij geschreven. De hoofdstrekking van dit betoog is, dat de egiptische kwestie door den loop der gebeurtenissen mogt beslecht zijn, dat namelijk Egypte van nu voortaan als een onafhankelijk koningrijk kon aangemerkt worden; maar dat thans de turksche kwestie eerst aanving. Men moest zich haasten om een vredes-traktaat tusschen Egypte en Turkije te sluiten, en dan al de aandacht op Turkije vestigen, hetgeen aan binnenlandsche rampen en onberekenbare reactien was blootgesteld. Men moest toch niet gelooven, dat te Konstantinopel nu alles afgeloopen was en dat men gerustelijk kon ontwapenen; de kansen voor eene botsing van de beide ijverzuchtige interventien: die van Rusland en van Frankrijk en Engeland, waren grooter dan ooit; de toestand was zeer hagchelijk, dewijl Rusland, al mogt het ernstig verlangen de tusschenkomst te vermijden, door de gebeurtenissen ieder oogenblik er toe verpligt kon worden.

— *l'Eclaireur de la Méditerranée* vermeldt, dat het linieschip *Diadème* den 1sten onder zeil is gegaan en de *Montebello* den 3den zou volgen. Aan de schepen *Algiers* en *Marengo* werd nog gearbeid.

Hetzelfde blad zegt, dat men te Algiers het er algemeen voor houdt, dat de in December ll. mislukte expeditie tot bezetting van het land van Hamza, binnen twee of drie maanden zal hervat worden. De bezetting van dat gewest was voor de fransche heerschappij noodzakelijk en moest dus doorgezet worden. De hertog *van Orleans* zou aan den togt deelnemen.

Den 31sten ll. heeft men te Toulon eene tusschen den Franschen opperbevelhebber in Algiers, maarschalk *Valée* en *Abd-el-Kader* geslotene overeenkomst ontvangen, die tot nadere uitbreiding en opheldering van het bekende verdrag, dat naar de rivier Tafna genoemd wordt, dienen moet. De thans gemaakte bepalingen betreffen de leveringen van graan en gerst, die *Abd-el-Kader* nog aan de Franschen schuldig was; de verbindtenis dezer laatsten, om dat magtige, inlandsche opperhoofd van geweren en krijgsbehoeften te voorzien, en de bepaling van het grondgebied, hetwelk *Abd-el-Kader* in het westen van het oude regentschap (in de oostelijke provincien daarvan wordt zijn gezag niet erkend) aan de Franschen heeft afgestaan. Dat grondgebied is, ook volgens de nieuwe bepalingen, zeer uitgestrekt. Het omvat de uitgestrekte vlakte van Metidschah Algiers, geheel het kustenland van Koleah tot Bugia, de door de rivier Isser besproeide landstreek, het fort en een gedeelte der vlakte van Hamza en de onder den naam van ijzeren poorten bekende bergengten. Het blijkt daaruit, dat de Franschen, om uit de stad Algiers naar Bugia, of ook naar Setif, op den weg naar Constantine te trekken, geenerlei verlof van *Abd-el-Kader* noodig hebben.

— De berigten uit Madrid van den 30sten ll. houden weinig belangrijks. De officiele courant behelst een brief van den kommandant der fransche statie op de noordelijke kust van Spanje, waarin deze officier de deelneming van Frankrijk in de constitutionele zaak betuigt en van zijn verlangen spreekt om tot de zege dier zaak mede te werken. De voormelde courant draagt den inhoud van dezen brief als een afdoend blijk voor van de medewerking van het fransch gouvernement in de zaken van Spanje.

— De *Gazette du midi* verzekert dat de pest op Milo uitgebarsten is en reeds een zeventigtal personen aan de verschijnselen dier ziekte overleden waren. Men dacht dat dezelve door een vaartuig van de Syrische kust op het eiland was overgebragt.

— De fondsnotering was heden ter beurze (6 *Augustus*) 5 pCt. 112,40; 3 pCt. 80,40; Spanje 19¾; Rom. L. 102½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Augustus.

Te Berlijn zijn thans de gevolmagtigden van de staten die tot het duitsche tolverbond behooren, bijeengekomen, om over de belangen en den voortduur van het verbond te beraadslagen. De verhandelingen die deswege gehouden worden, wekken de algemeene belangstelling. Men twijfelt er intusschen niet aan, of de verlenging van het tolverbond voor twaalf jaren zal door alle staten worden toegestemd, naardien de weldadige gevolgen dezer vereeniging thans algemeen erkend worden. Volgens onderscheidene geruchten, zouden er in het toltarief eenige veranderingen voorgesteld en in overweging zijn genomen, waaronder men opmerkt, eene vermindering van inkomende regten op fransche wijnen en engelsch ruw ijzer. Het laatstgenoemde dagblad zegt, dat het blijkbaar is, dat, even als voor de wijnbouwers aan den Rijn, de verzending naar de Noordelijke Bondstaten, ten gevolge der bedoelde vermindering op de fransche wijnen zeer zoude benadeeld worden, ook de eigenaars der ijzersmelterijen, vooral aan den Rijn en in het Nassausche, onmo-

Fabrijk zonder beschermende regten de mededinging met het buitenland kunnen vol houden en alzoo zouden moeten te gronde gaan. De *Hanoversche Zeitung* verwacht met vertrouwen den afloop der aangevangen onderhandelingen, die tot sluitsteen zullen strekken van gezaglgeving, welker ontbinding met elken dag onmogelijker wordt, daar zij door al de belanghebbenden als eene der grootste weldaden wordt beschouwd.

— Uit Berlijn schrijft men, dat de officieren van verschillende wapenen, die naar Konstantinopel bestemd waren, ten einde er de vroeger derwaarts vertrokken en thans teruggekeerde wapenbroeders te vervangen, naar hunne regimenten teruggekeerd zijn.

— Uit Rome schrijft van den 25sten julij, dat er te Fermo, ter bevordering van het onderwijs, een nieuw jezuitenklooster zal opgerigt worden. — Aan de ijverige bemoeijingen der policie was het gelukt den kerkroover te ontdekken, die in een der kerken den hostie-kelk, met de gewijde hostien gestolen had, weswege er een algemeene rouw in Rome geheerscht had en openbare gebeden waren gedaan. De dief was een arme dagbooner uit den omtrek. Den dood zal hij ongetwijfeld niet kunnen ontgaan, te meer daar hij zijne misdaad in de oogen der geloovigen nog verzwaard had door de hostien zelve te gebruiken. Vroeger ware hij levend verbrand.

— Den 21sten heeft de stad Weissenfels, aan de Saale, door eene wolkbreuk een vreeselijke ramp getroffen. De geheele stad werd overstroomd, het water drong overal door, sleepte alles mede, zoodat huizen, boomen, muren, bruggen, enz. vernield werden; van de bestrating was geen spoor overgebleven; diepe kuilen werden er in den grond geboord. De schade was onberekenbaar.

— Uit Belgrado wordt van den 10den Julij geschreven, dat ingevolge een besluit van den Servischen senaat, dat door het regentschap bekrachtigd was, de broeder van vorst *Milosch*, die in de revolutionnaire pogingen zeer betrokken was en zich door beschuldiging van zijn broeder zocht te redden, gevangen was gezet, terwijl hem een geregtelijk proces zou worden aangedaan. In Servie was het overigens rustig; men wachtte er nu de komst van den tweeden zoon van vorst *Milosch*, die met zijn vader naar Wallachije was vertrokken.

ENGELAND.

LONDEN, den 5den Augustus.

De *Courier* verklaart voor geheel ongegrond een door den *Morning Chronicle* gegeven berigt van eene verandering in het ministerie, waarbij dit blad zelfs de personen aanduidde, die het nieuwe kabinet zouden uitmaken.

— In den avond van den 2den en 3den hebben er te Manchester bijeenkomsten van de chartristen plaats gehad. In de laatste bijeenkomst rekende men dat meer dan 10,000 personen bijeen waren. De heftigste redevoeringen tegen de politie en de municipale autoriteiten werden er gehouden, en een besluit genomen, dat de chartristen op zeker tijdstip allen arbeid zouden staken. Vijf der volksleiders en redenaars waren er sedert door de policie in verzekerde bewaring genomen.

— Men heeft tijdingen uit Lissabon tot den 20sten Julij. Men sprak er veel over de vorming van een nieuw ministerie, maar niets zeker was daarvan bekend. De miguellistische guerillas bleven zich in het gebergte ophouden, nu en dan strooptogten in de vlakten doende.

— Tijdingen uit Canton tot den 20sten Maart spreken van een uitvoerig edict door den keizerlijken commissaris tegen den handel in opium uitgevaardigd. De vreemde kooplieden hadden den 21sten eene bijeenkomst gehouden, en [illegible] dat alle handel zou moeten gestaakt worden.

— Ter beurs van heden (5 Augustus) waren genoteerd: 3 pCt. gec. 92½; Ned. 2½ pCt. 55; 3 pCt. 103¾; Spanje 19⅛.

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Augustus.

De koning is gisteren nacht op Laeken teruggekomen, nadat hij maandag de opening der vaarten van het kanaal van Charleroi, die tot aan de mijnen zelve leiden, had bijgewoond.

L'Independant vermeldt, dat de heer *Lebeau* morgen naar Frankfort vertrekt om aldaar eene tijdelijke diplomatieke zending te vervullen. Het zelfde blad weerspreekt, dat de belgische commissarissen voor de grensscheiding zouden bewilligd hebben in den afstand van 1200 toises van de buitenste vestingwerken te Maastricht, als grens tusschen het wederzijdsch gebied.

— Het brusselsch Handelsblad vermeldt, dat de regten op de Schelde door Nederland van 24 Junij tot 31 Julij, dus in 38 dagen geheven, ruim 83000 fr. bedragen hebben; dit was voor dit tijdvak een daaglijksche ontvangst van 2184 fr. 50 c., en zou de ontvangst naar dien maatstaf jaarlijks 797,342 fr. bedragen; maar hierbij moest in aanmerking genomen worden, dat de aankomsten in de maand Julij het menigvuldigst zijn en afnemen in het ongunstiger jaargetijde; anders toch was het toegestaan crediet van 300,000 fr. op verre na niet voldoende.

— In de streken van het Luxemburgsche en Limburgsche heeft men den 3den een zwaar onweder gehad, hetwelk aan het te velde staande gewas groote schade heeft toegebragt. Uit Arlon wordt geschreven, dat bijna al de glazen in die stad verbrijzeld zijn en zelfs daken werden weggeslingerd. In de omstreken zoowel als in die van Virton was al het graan verpletterd; de hagelsteenen waren grooter dan een ei geweest. De landlieden hadden hunnen geheelen oogst verloren. Uit Beeringen in het Limburgsche schrijft men, dat de hagel onder de gemeenten Helchteren en een gedeelte van Houthalen, al het te veld staande vernield had.

— Er wordt tegenwoordig met veel ijver aan de versterking van Diest gearbeid, welke plaats men tot eene aanzienlijke vesting wil maken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Augustus.

Z. M. heeft er in bewilligd, dat de te Amsterdam gevestigde naamlooze maatschappij bekend onder de benaming van *zeeassurantie compagnie*, wederom gedurende den tijd van tien jaren, aanvang nemende met 1 Januarij 1840, zal worden voortgezet op denzelfden voet en dezelfde voorwaarden, als waarop deze maatschappij tot hiertoe heeft bestaan.

Evenzeer is wederom door Z. M. voor den tijd van tien jaren verlengd de te Amsterdam gevestigde naamlooze vennootschap, bekend onder de benaming van *tweede maatschappij ter assurantie tegen zeeschade*, welke verlenging aanvang zal nemen met 1 Januarij 1840, insgelijks op denzelfden voet en dezelfde voorwaarden, als waarop deze maatschappij tot hiertoe heeft bestaan.

— Eergisteren heeft Z. K. H. den Erfprins in de Maliebaan te 's Hage de revue gepasseerd en inspectie gehouden over de afdeeling grenadiers, tot de brigade behoorende, waarover Z. K. H. het bevel voert.

— Gisteren is te Amsterdam de vierde algemeene kerkelijke vergadering der herstelde evangelisch lutherschen aldaar geopend geworden. Bij afwezendheid van Zijne Exc. den baron *van Pallandt van Keppel*, minister van staat, belast met de zaken der protestantsche kerken, is zulks geschied door den heere secretaris en adviseur *Janssen*. Deze vergadering wordt bestuurd door de heeren predikanten *J. A. Helper Sesbrugger*, president, *J. C. C. Evertz*, vice-president en *D. R. Uckerman*, secretaris.

— Naar men verneemt zal de zaak van den heer *Brade* tegen de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij, Woensdag den 14den dezer, bij kort geding behandeld worden voor het Provinciale hof van Holland, Kamer van Vacantie; zijnde, gelijk men weet, het bestuur der gemelde Maatschappij in hooger beroep gekomen van een vonnis der Arr. Regtbank te Amsterdam ter dezer zake.

— Men verzekert, dat de Directie van de Nederlandsche Bank besloten heeft alle kassiers-papier ten haren kantore voor het publiek in bankpapier verwisselbaar te stellen.

— De zich thans te Rotterdam bevindende verzameling van schilderijen, beelden, etrurische vazen, boeken, enz., aan den Prins van Canino, (*Lucien Bonoparte*) of diens echtgenoote behoorende, zal niet, zoo als gemeld is geworden, in het openbaar worden verkocht, maar aldaar tot den 1sten September in entrepôt blijven. Intusschen is deze verzameling te bezigtigen en kan tot dezelver aankoop, onderhands bod worden gedaan.

— Te Venloo is den 4den de kompagnie marechaussées, onder bevel van den kapitein *Hoevenbrouwers*, binnengetrokken, om in brigaden in de onderscheidene plaatsen van het Limburgsche te worden gestationeerd. Den 5den zouden van Venloo twee kompagnien van de 18de afdeeling naar Roermond gedetacheerd worden. In eerstgemelde plaats zijn weder een twaalftal achttienponders aangevoerd en is men er druk bezig met het ontladen van materieel en munitie, tot het weder in verdedigbaren staat brengen der vestingwerken.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54⅞, 15/16; dito 5 pCt. 102¾. Kansbill. 26 1/16; Am. Syndikaat 4½ pCt. 96⅞, dertien zest.; dito 3½ pCt. 81 1/16; Handelm. 173⅝; O. Indie 5 pCt. 100⅞ vijf zest.; Rijn Spoorweg 104½; Ardbins 18 drie achtste; Roebels 6 pCt. 69 elf zest.; ⅞; Columb. 21, 15/16, ⅞.

. Op den 4. Augustus 1839, overleed in deszelfs Kantonnement te *Alphen*, den Heer J. G. L. MASCHECK, Wachtmeester bij het Regiment Lanciers.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.